

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Sisukord

1. Riikliku kaitse all olevad loodusobjektid	1
2. NATURA 2000 alad	2
3. Metsad	2
4. Muinsuskaitse	2
5. Kalmistute sanitaarkaitsetsoonid	2
6. Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest	2
7. Veekaitsevööndid ja veekogu äärsed ehituskeelualad	2
8. Maaparandussüsteemidega seotud nõuded	2
9. Välisõhu saaste- ja mürakaitse	2
10. Elektripaigaldise kaitsevöönd	2
11. Liinikoridorid kinnisasjal	2
12. Telekomunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd	2
13. Surveseadme kaitsevöönd	2
14. Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded ja pumplate kujad	2
15. Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd	2
16. Kütusetanklate sanitaarkaitsetsoon	2
17. Naftasaaduste hoidmine	2
18. Maantee kaitsevöönd	2
19. Lennuvälja kaitsevöönd	2
20. Vaba läbi- ja juurdepääsu tagamine	2
21. Tuleohutusnõuded	2
22. Kodanikukaitse ja päästeala	2

1. Riikliku kaitse all olevad loodusobjektid

- **Looduskaitse seadus**
- Keskkonnaministri 2. aprilli 2003. a määrus nr 27 **Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri**
- Keskkonnaministri 19. mai 2004. a määrus nr 52 **Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine**

Kaitstavad loodusobjektid on:

• **KAITSEALAD:**

Kaitseala on inimtegevusest puutumatuna hoitav või erinõuete kohaselt kasutatav ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitsealad on

- 1) rahvuspargid
- 2) looduskaitsealad
- 3) maastikukaitsealad

• **HOIUALAD:**

Hoiuala on elupaikade ja kasvukohtade kaitseks määratud ala, mille säilimise tagamiseks hinnatakse kavandatavate tegevuste mõju ja keelatakse ala soodsat seisundit kahjustavad tegevused.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- **KAITSEALUSED LIIGID, KIVISTISED JA MINERAALID:**

Kaitsealune liik on looma-, taime- või seeneliigi taksonoomiline üksus, mille isendeid, elupaiku, kasvukohti või leiukohti kaitstakse käesoleva seaduse alusel või mida on nimetatud EL Nõukogu määruse 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 061, 03.03.1997, lk 1) lisades A–D. Kaitsealune kivistis või mineraal on kaitsekategooriasse kantud kivistis või mineraal, mille eksemplare või leiukohti kaitstakse käesoleva seaduse alusel.

- **PÜSIELUPAIGAD:**

Püsielupaik käesoleva seaduse tähenduses on väljaspool kaitseala asuv, käesoleva seaduse kohaselt piiritletud ja erinõuete kohaselt kasutatav:

- 1) kaitsealuse looma sigimisala või muu perioodilise koondumise paik;
- 2) kaitsealuse taime või seene looduslik kasvukoht;
- 3) lõhe või jõesilmu kudemispaik.

- **KAITSTAVAD LOODUSE ÜSIKOBJEKTID:**

Kaitstav looduse üksikobjekt on teadusliku, esteetilise või ajaloolis-kultuurilise väärtusega elus või eluta loodusobjekt, nagu puu, allikas, rändrahn, juga, kärestik, pank, astang, paljand, koobas, karst või nende rühm, mida kaitstakse käesoleva seaduse alusel.

- **KOHALIKU OMAVALITSUSE TASANDIL KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID:**

Kohaliku omavalitsuse tasandil võib kaitstavaks loodusobjektiks olla maastik, väärtuslik põllumaa, väärtuslik looduskooslus, maastiku üksikelement, park, haljasala või haljastuse üksikelement, mis ei ole kaitse alla võetud kaitstava looduse üksikobjektina ega paikne kaitsealal.

Looduskaitseala on ala looduskaitsealase või teadusliku väärtusega kaitseala looduslike protsesside ning haruldaste ja hävimisohus olevate ja/või kaitstavate taime-, seene- ja loomaliikide ning nende kasvukohtade ja elupaikade, eluta looduse, samuti maastike ja looduse üksikobjektide säilitamiseks, kaitseks ja uurimiseks.

Looduskaitseala jaotatakse loodusreservaadiks, sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

Kaitsealavöönd on kaitseala eri kaitsekorraga osa.

Kaitsealavööndi tüübid on loodusreservaat, sihtkaitsevöönd, piiranguvöönd ja programmiala üldvöönd.

KEHTIVAD PIIRANGUD:

- **Loodusreservaat** on kaitseala otsesest inimtegevusest puutumata loodusega maa- või veeala, kus tagatakse looduslike koosluste säilimine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

Loodusreservaadis on keelatud:

- 1) igasugune majandustegevus ning loodusvarade kasutamine;
- 2) inimeste viibimine, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel

- **Sihtkaitsevöönd** on kaitseala maa- või veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks. Sihtkaitsevööndis asuvaid loodusvarasid ei arvestata tarbimisvarudena.

Sihtkaitsevööndis asuvaid loodusvarasid ei arvestata tarbimisvarudena. Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on sihtkaitsevööndis keelatud:

- 1) inimeste viibimine kaitsealuste liikide elupaigas, kasvukohas ja rändlindude koondumispaigas;
- 2) mootorsõiduki, jalgratta ja ujuvvahendiga liiklemine;
- 3) telkimine, lõkke tegemine ja rahvapärituse korraldamine.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Sihtkaitsevööndis on majandustegevus ja loodusvarade kasutamine keelatud, kui kaitse-eeskirjaga ei ole sätestatud leevendusi. Kaitstava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena võib **sihtkaitsevööndis kaitse-eeskirjaga lubada**:

- 1) olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;
- 2) metsa majandamist vastavalt kaitse eesmärgile;
- 3) marjade, seente ja muude metsa kõrvalsaaduste kasutamist;
- 4) jahipidamist ja ulukite arvukuse reguleerimist;
- 5) kalapüüki;
- 6) tee, õhuliini ja muu rajatise ning mittetootmisliku iseloomuga ehitise rajamist kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks;
- 7) tegevust poollooduslike koosluste ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks.

Sihtkaitsevööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on kohustuslik nende ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks kaitsekorra-
st tulenev vajalik tegevus nagu niitmine, karjatamine, puu- ja põõsarinde harvendamine ja kujundamine kaitse-eeskirjaga sätestatud ulatuses.

- **Piiranguvöönd** on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuse kitsendused lähtuvad käesolevast seadusest.

Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud:

- 1) uute maaparandussüsteemide rajamine;
- 2) veekogude vee taseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine;
- 3) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
- 4) puhtpuistute kujundamine, üheliigiliste metsakultuuride ja energiapuistute rajamine;
- 5) lõppraie (uuendusraie), välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat;
- 6) jäätmete ladustamine;
- 7) väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine;
- 8) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- 9) uute ehitiste püstitamine;
- 10) jahipidamine ja kalapüük;
- 11) mootorsõiduki, jalgratta ja ujuvvahendiga liiklemine selleks mitte ettenähtud ja tähistamata liiklusteel;
- 12) telkimine, lõkke tegemine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

Piiranguvööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks kohustuslik kaitse-eeskirjast tulenev tegevus, nagu niitmine, karjatamine, puu- ja põõsarinde harvendamine ja kujundamine.

Piiranguvööndis kustutatakse loodusvarade tarbimisvarud või viiakse need kaitse-eeskirjaga määratud kasutamise piiridesse. Kaitse-eeskirjaga võib piiranguvööndis nõuda koosluse liigilise ning vanuselise mitmekesisuse säilitamist ja keelata piiranguvööndi külmumata pinnasel puidu kokku- ja väljavedu.

Kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ei või ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta:

- muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet;
- koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- väljastada metsamajandamiskava;

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- kinnitada metsateatist;
- kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- anda projekteerimistingimusi;
- anda ehitusluba.

Parqi valitseja nõusolekuta on pargis keelatud:

- puuvõrade või põõsaste kujundamine ja puittaimestiku raie;
- ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
- projekteerimistingimuste andmine;
- detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- nõusoleku andmine väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- ehitusloa andmine;
- veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- katastriüksuse kõlvikute piiride ja sihtotstarbe muutmine;
- maakorralduskava koostamine ja maakorraldustoimingute teostamine;
- metsamajandamiskava väljastamine ja metsateatise kinnitamine;
- puhtpuistute kujundamine;
- uuendusraie;
- biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- uue maaparandussüsteemi rajamine.

Pargis on keelatud maavarade ja maa-ainese kaevandamine ja jäätmete ladustamine.

Omaavalitsuse piirides asuvate kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitseja on Rapla maakonnas paiknev Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni Rapla osakond. Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit. Kaitstava loodusobjekti valitseja võib kooskõlastamisel kirjalikult seada tingimusi.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Üksikobjekti mis tahes kahjustamine on keelatud. Üksikobjekti seisundit või ilmet mõjutava töö teostamine on lubatud üksikobjekti valitseja nõusolekul. Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on kinnisasja omanik kohustatud hoolt kandma üksikobjekti seisundi ja selle ümbruse korrastamise eest.

Üksikobjekti kaitse alla võtmise otsusega moodustub selle ümber kuni 50 meetri kauguseni piiranguvöönd, kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

2. NATURA 2000 alad

- **Looduskaitseseadus**
- **Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus**

Natura 2000 ala kaitse eesmärk määratakse kindlaks, lähtudes ala tähtsusest EÜ Nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitsest I lisas nimetatud linnuliikide või selles nimetatata rändlinnuliikide või EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitsest I lisas nimetatud looduslike või poollooduslike elupaigatüüpide või II lisas nimetatud liikide soodsa seisundi säilitamise või taastamise jaoks, samuti lähtudes Natura 2000 võrgustiku terviklikkuse saavutamise vajadusest ning silmas pidades ala degradeerumis- ja hävimisohtu.

Õiguslikult põhineb Euroopa Liidu liikmesriike ühendava **Natura-võrgustiku loomine** kahel EL direktiivil – nn **linnudirektiivil** (direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta), mille eesmärk on kaitsta linde, ning nn **loodusdirektiivil** (direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ja loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta), mille ülesanne on kaitsta looma- ja taimeliike ning nende elupaiku ja kasvukohti.

Liigid ja elupaigatüübid, mille kaitseks tuleb luua Natura 2000 alad, on kirjas loodus- ja linnudirektiivi lisades.

Oluline on kaitsta elupaigatüüpe:

- **mis on oma loodusliku levila piires kadumisohtus;**
- **mille leviala on piiratud;**
- **mis esindavad elupaiga tüüpilisi omadusi vähemalt ühes biogeograafilises piirkonnas.**

Tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoimes teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala.

NATURA 2000 kohta saab täpsemat infot *Keskkonnaministeeriumi* kodulehelt.

3. Metsad

- **Metsaseadus**

Metsamaa on maa, mis vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

- 1) on metsamaa kõlvikuna kantud maakatastrisse;
- 2) on maatükk pindalaga vähemalt 0,1 hektarit, millel kasvavad puittaimed kõrgusega vähemalt 1,3 meetrit ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsas tohib:

- 1) viibida ja korjata marju, seeni ja pähkleid ning varuda dekoratiivoksi, ravim- ja dekoratiivtaimi ning nende osi metsaomaniku huve põhjendamatult kahjustamata, jahiulukeid ja kaitsealuseid loomi nende sigimisperioodil ja teisi metsas viibijaid häirimata, metsa püsivaid jälgi jätmata ning tuleohutusnõudeid ja metsaomaniku nõudeid järgides;
- 2) telkida ja lõket teha kohtades, mille metsaomanik on selleks ette valmistanud ja tähistanud, või tema loal;
- 3) liikuda metsas lõastatud koertega. Lõastatud ei pea olema teenistuskoad teenistusülesannete täitmisel ja jahikoerad jahil;
- 4) sõita sõidukiga metsamaal paiknevatel teedel ja metsaomaniku loal ka väljaspool teid.

Metsa uuendamise võtted on:

- 1) maapinna ettevalmistamine puuseemnete külvamise ja puude istutamise võimaldamiseks või loodusliku uuenduse tekkele kaasaaitamiseks;
- 2) puuseemnete külvamine;
- 3) puude istutamine;
- 4) metsakultuuri hooldamine;
- 5) loodusliku uuenduse tekke ja arengu soodustamine muul viisil.

Metsaomanik on kohustatud rakendama metsa uuendamise võtteid ulatuses, mis hiljemalt viis aastat pärast raiet või metsa hukkumist tagab uuenenud metsa.

Metsaomanik on kohustatud rakendama metsa uuendamise võtteid vähemalt 0,5 hektari suuruse pindalaga hukkunud metsaosades või raiesmikel kahe aasta jooksul hukkumisest või raieist arvates.

Metsa uuendamise võtete rakendamine pole kohustuslik, kui:

- 1) hukkunud metsaosas või raiesmikul esineb Keskkonnaameti tehtud metsauuendusekspertiisi kohaselt sobiva liigilise koosseisuga, piisava taimede arvu ja ülepinnalise paiknemisega looduslik uuendus;
- 2) hukkunud metsaosa või raielank kuulub metsatüüpi, mille puhul metsa uuendamise võtete rakendamine pole käesoleva seaduse alusel kehtestatud metsa majandamise eeskirja kohaselt kohustuslik;
- 3) hukkunud metsaosa või raielank asub kaitstava loodusobjekti sihtkaitsevööndis.

Planeeringuga asula või rajatiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohalik omavalitsus planeeringuga seada piiranguid lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

4. Muinsuskaitse

○ Muinsuskaitse seadus

Mälestis on kinnis- või vallasmälestis vastavalt asjade kinnis- ja vallasasjadeks liigitamisele.

Kinnismälestiseks võivad olla järgmised asjad või asjade kogumid:

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- muinas-, kesk- ja uusaegsed asulakohad, linnused, pelgupaigad, kultusekohad, matusepaigad, muistsed põllud, teed, sillad, sadamakohad, veealused rajatised ning töödusega seotud kohad;
- kunsti- ja kultuuriloolise väärtusega tsiviil-, tööstus-, kaitse- ja sakraalehitised ning nende ansamblid ja kompleksid;
- teaduse, tehnika ja tootmise arengut kajastavad ehitised;
- monumentaalkunsti teosed;
- ajaloolise väärtusega ehitised, mälestusmärgid, kalmistud, paigad (maa-alad) ja loodusobjektid.

Vallasmälestiseks võivad olla järgmised asjad või asjade kogumid:

- kinnismälestisest eemaldatud osad;
- arheoloogilised leiud, etnograafilised ja ajaloolised asjad ning nende kollektsioonid;
- kunsti-, usundi- ja kultuuriloolise väärtusega kujutava ja tarbekunsti teosed ning nende kollektsioonid;
- teaduse, tehnika ja tootmise arengut kajastavad masinad ja seadmed.

Muinsuskaitseala Muinsuskaitseseaduse tähenduses võib koosneda kinnismälestistest või kinnismälestistest ja teistest asjadest, mis koos maa-ala ja loodusobjektidega ning tänavatevõrgu, hoonestuskvartalite ja kruntide (kinnistute) struktuuriga moodustavad kultuuriväärtusliku terviku.

Kehtivad piirangud:

Muinsuskaitseameti ning omaavalitsuse loata on kinnismälestisel keelatud järgmised tegevused:

- konserveerimine, restaureerimine ja remont;
- ehitamine, sealhulgas ehitise laiendamine juurde-, peale- või allaehitamise teel, ning lammutamine;
- katusealuse väljaehitamine ning kangialuse ja õuede kinni- ja täisehitamine;
- ajalooliselt väljakujunenud tänavatevõrgu, ehitusjoone ja kruntide (kinnistute) piiride muutmine ning kruntimine;
- krundi või kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine;
- katusemaastiku, ehitiste fassaadide, sealhulgas uste, akende, treppide, väravate jms muutmine;
- ehitisele seda kahjustavate või selle ilmet muutvate objektide, nagu reklaami ja info paigaldamine ning katusele tehnilise seadme paigaldamine, samuti muul viisil mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise ilme muutmine ja ehitusdetailide ümberpaigutamine;
- siseruumis avatud detailide, ehituselementide ja –konstruktsioonide algsest asukohast eemaldamine, katmine või nende muul viisil rikkumine;
- algupärasest erinevate ja algupäraseid matkivate ehitusmaterjalide kasutamine;
- teede, trasside ja võrkude rajamine ning remontimine;
- haljastus-, raie- ja kaevetööd, maaharimine ja õue ümberkujundamine;
- teisaldatavate äriotstarbeliste objektide (kiosk, müügipaviljon, välikohvik vms), valgustuse, tehnovõrkude ja –rajatiste ning reklaami paigutamine.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatistes esitatud kitsendused. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- **maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;**
- **puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.**

Avalik-õigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igapähe vaba juurdepääs.

Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tavakohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama igapähe vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras.

Mälestist võib konserveerida, restaureerida või remontida ainult **muinsuskaitse eritingimusi järgiva projekti alusel** ja erialaspetsialisti muinsuskaitsealase järelevalve all. Muinsuskaitseala ja mälestise silueti nähtavuse ja vaadeldavuse tagamiseks tuleb detailplaneeringut koostades arvestada Muinsuskaitseametiga **kooskõlastatud eritingimusi**.

5. Kalmistute sanitaarkaitsetsoonid

- **Veeseadus**
- **Muinsuskaitseadus**

Ehitustegevust piirab kalmistute läheduses Veeseadus ja Muinsuskaitseadus. Muinsuskaitseobjektidel kehtib 50 m kaitsevöönd.

6. Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

- **Veeseadus**
- **Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288 Veekaitse nouded väetise- ja sõnnikuhoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nouded.**
- **Keskkonnaministri 30. detsembri 2002. a määrus nr 78 Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nouded.**

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nouded.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st üldtunnustatud tootmisvõtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.

Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

7. Veekaitsevööndid ja veekogu äärsed ehituskeelualad

- **Looduskaitseadus**
- **Veeseadus**

Kallas on järve, jõge, veehoidlat, oja, allikat või maaparandussüsteemi eesvoolu ääristav ja erinõuete kohaselt kasutatav maismaavöönd. Kalda kaitse eesmärk on kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Looduskaitseadusest tulenevalt on kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd. Veeseadusest tulenevalt on kalda veekaitsevöönd ja kaldal avalik kallasrada. Nimetatud vööndite laiuse arvestamise lähtejoon on põhikaardile kantud veekogu piir.

Kalda piiranguvöönd:

- üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ning veejuhtmel 100 meetrit;
- kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil, veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal 50 meetrit.

Kalda piiranguvööndis on keelatud ilma kehtestatud detailplaneeringuta maa-ala kruntideks jagamine.

Kalda ehituskeeluvöönd:

- üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ning veejuhtmel 50 meetrit;
- kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ja veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal 25 meetrit.

Kaldal ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud.

Nb! Ehituskeeld ei laiene:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- piirdeaedadele.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Ehituskeeld ei laiene detail- või üldplaneeringuga kavandatud:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- ranna kindlustusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tiheasustusalal ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

Veekaitsevöönd:

Veekaitsevöödi ulatus tavalisest veepiirist on:

- järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m.
- maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

Veekaitsevööndis on keelatud:

- maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;
- puu- ja põõsarinde raie ilma maakonna keskkonnateenistuse nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;
- majandustegevus, välja arvatud heina niitmine ja roo lõikamine;
- väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesete kasutamine ning sõnnikuhoidla või -auna paigaldamine. Lubatud on taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjurite puhanguliste kollete likvideerimisel keskkonnateenistuse igakordsel loal.

Kallasrada:

Kallasraja laius on 4 m, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda.

Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara. Kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajale. Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

8. Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

- **Maaparandusseadus**
- **Asjaõigusseadus**
- Keskkonnaministri 24.12.1996. a. määrus nr 64 **Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja ekspluateerimisel**
- Vabariigi Valitsuse 02.07.2003. a korraldus nr 423 **Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu**

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum.

Maaparanduseks peetakse maaparandusseaduse tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandushoid on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

Maaparanduse uurimistöö tegemiseks, ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi või ehitusprojekti ekspertiisiga seotud toimingute tegemiseks on maaparandusalal tegutseval ettevõtjal õigus viibida kinnisasjal, kuhu ehitatakse või kavandatakse ehitada maaparandussüsteem, ning kinnisasjal, mida võib kavandatav maaparandussüsteem mõjutada või mis võib mõjutada kavandatavat maaparandussüsteemi, kas selle kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada reaalservituut asjaõigusseaduses sätestatud alustel ja korras.

Maaparandussüsteemi rajamine võõrale maale:

- maa kuivendamiseks või niisutamiseks vajaliku veejuhtme rajamisele võõrale maale on madalama maatüki omanik kohustatud hüvitusega laskma juhtida oma maatükile looduslikku vett, kui see varem loomulikult viisil sinna voolas või imbus. Kui selline vee juhtimine tekitab talle kahju, võib ta nõuda, et kõrgema maatüki omanik omal kulul pikendaks kunstlikku veejuhet läbi madalama maatüki;
- vee juhtimiseks läbi võõra maa tuleb asjaosalistel seada servituut valitseva kinnisasja kasuks, mille kohta kohaldatakse asjaõigusseaduse sätteid;

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest **kitsendustest**

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- vee juhtimine peab toimuma võimalikult mööda piire või sihte, kus maaparandussüsteem maa kasutamist kõige vähem takistab ja maale kõige vähem kahju tekitab. Läbi õue, puistike, viljapuu- ja köögiviljaaedade võib vett juhtida ainult toruveejuhtmetega, kui omanikuga ei lepita kokku teisiti.

Maaomanik peab arvestama järgmiste nõuete ja piirangutega:

- *igasugune kunstlik veevoolu takistamine ja ummistamine maaparandussüsteemis ning veevõtt maaparandussüsteemist, kui see tekitab kahju teisele maaomanikule või maaparandussüsteemile, on keelatud;*
- *maad ei või harida lähemal kui 1 m eesvoolu pervest, kui seadusega või Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras ei määrata kindlaks laiemat veekaitsevööndit;*
- *maaomanik peab lubama kasutada oma maad maaparandussüsteemide seisundi kontrollimiseks, maaparanduslikeks uurimis- ja projekteerimistöödeks, maaparandustöödest tingitud ajutisteks läbisõitudeks ja pinnase paigaldamiseks, kui hüvitatakse talle tekitatud kahju;*
- *maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse.*

Maaomanikul/maavaldajal on õigus:

- *kui tema maast antakse õigus vett läbi juhtida, võib maaomanik nõuda maaparandussüsteemi alla jääva maa äraostmist loa saaja poolt, samuti kogu ülejäänud maa või selle osa äraostmist, mis maaparandussüsteemi rajamise tagajärjel kasutuskõlbmatuks muutub;*
- *saada maaparandussüsteemi rajajalt hüvitist tekitatud kahjude eest.*
- *Maaomanik ja -valdaja võivad nõuda eelnevalt tagatise maksmist deposiiti.*

Veekogude kallastel rakendatakse järgmisi keskkonnakaitselisi meetmeid:

- *veekogu kallastele rajatakse puhverribasid või puhverlodusid;*
- *voolusängis oleva reostuse püüdmiseks on sobiva reljeefiga kohtades võimalik ehitada settebasseine,*
- *vajaduse korral võib voolusängis oleva reostuse püüdmiseks kasutada keemilisi filtreid.*

Maaparandussüsteemi korrastamistöödel või rekonstrueerimisel tuleb arvestada maaparandustööde võimalikku mõju järgmistele maaparandustööde piirangutsoonidele:

- *I klassi piirangutsoonideks on kaitseala vööndid, kus kehtestatud kaitse-eeskiri ei luba maaparandustöid (loodusreservaadid ja sihtkaitsevööndid, kus maaparanduse hooldustööd on keelatud);*
- *II klassi piirangutsoonideks on kaitseala sihtkaitsevööndid, kus kaitstava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;*
- *III klassi piirangutsoonideks on kaitsealade piiranguvööndid, programmalade üldvööndid ja eelmistes punktides nimetatud alad.*

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

9. Välisõhu saaste- ja mürakaitse

- **Välisõhu kaitse seadus**
- **Keskkonnaseaduse seadus**
- Vabariigi Valitsuse 26.01.1999. a määrus nr 38 **Eluruumidele esitatavate nõuete ja üüri arvestamise korra kinnitamine**
- Keskkonnaministri 07.09.2004. a määrus nr 115 **Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase** (RTL 2004, 122, 1894)
- Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrus nr 42 **Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid** (RTL 2002, 38, 511)

Välisõhk on troposfääri hooneväline õhk, välja arvatud õhk töökeskkonnas. Saasteaine on keemiline aine või ainete segu, mis eraldub välisõhku tegevuse otsesel või kaudsel tagajärjel ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele või keskkonnale, kahjustada vara või kutsuda esile pikaajalisi kahjulikke tagajärgi.

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga üksik saasteallikas, kaasa arvatud teatud aja tagant teisaldatav saasteallikas, või ühel tootmisterritooriumil asuvate saasteallikate grupp. Liikuv saasteallikas on püsiva asukohata saasteallikas, mis samal ajal saasteainete välisõhku eraldamisega võib vahetada asukohta.

Saasteallika mõjupiirkond on piirkond, kus saasteallikast eralduva saasteaine heitkogus moodustab maapinnalähedases õhukihis saasteaine sisalduse, mis on vähemalt kümme protsenti välisõhu saastatuse taseme ühe tunni keskmisest piirväärtusest. Saasteallika mõjupiirkonnas kehtivad välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused ka õhukihis, mis ulatub 2 m võrra kõrgemale kõige kõrgemal asuva eluruumi laest ja 1 m kaugusele eluruumi välisseinast.

Paikse saasteallika saasteaine heitkoguse piirväärtus on majandustegevuse mis tahes valdkonna paiksest saasteallikast eralduva saasteaine piirkogus väljuvate gaaside mahu-, toodangu-, võimsuse -, energia- või ajaühiku kohta väljendatuna kontsentratsiooni, protsendi või heitkoguse tasemenäitajana. Heitkoguse piirväärtust ei tohi ületada.

Arvestades inimorganismide erinevat kohanemisreaktsiooni, võib keskkonnaminister Tervisekaitseinspeksiooni ettepanekul kehtestada määrusega elanikkonna tundlike gruppide tervise kaitseks välisõhu saastatuse taseme seaduses sätestatutest rangemad piirväärtused järgmistel asutustel:

- tervishoiuasutus;
- hoolekandetasutus;
- lasteaiad;
- kool.

Ebameeldiva või ärritava lõhnaga aine välisõhu kaitse seaduse tähenduses on inimtegevusest põhjustatud välisõhku eralduv aine või ainete segu, mis võib tekitada elanikkonnal soovimatut

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

lõhnataju. Lõhnaaine esinemise välisõhus määrab selleks moodustatud lõhnaaine esinemise määramise ekspertriim. Lõhnaaine esinemise määramise ekspertriim annab hinnangu lõhnaaine esinemise kohta välisõhus ning lõhna esinemise korral nõuab seda põhjustava saasteallika valdajalt lõhna vähendamise tegevuskava koostamist.

Müra ja saastet reguleerivad tingimused:

Mootor-, õhu-, vee- ja rööbassõiduki, mopeedi, maanteevälise liikurmasina, traktori ning muu liikuva saasteallika heitgaasi saasteainete sisaldus ja suitsusus ning müratase ei tohi ületada kehtestatud normatiive. Mootorsõiduki juht peab vältima:

- tolmu ja prahi levikut puistematerjalide veokilt;
- välisõhu saastamist töötava mootoriga seisvalt mootorsõidukilt, kui see ei ole tingitud töökorraldusest.

Maavarade kaevandamisel, lõhkamistöodel, sõnnikuhoidlate rajamisel, puistematerjalide laadimisel või muul seesugusel tegevusel, mis võib tõenäoliselt põhjustada saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis, on saasteallika valdaja kohustatud rakendama täiendavaid meetmeid saasteainete välisõhku eraldumise vähendamiseks. Saasteainete välisõhku eraldumist vähendavad meetmed ei tohi kaasa tuua pinnase ja vee saastamist.

Transpordisõlmede ning tootmis- ja teenindusobjektide kavandamisel tuleb vältida territooriume, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste korral on välisõhku eraldunud saasteainete hajumine loodus- või tehisoludest tingitud põhjustel takistatud.

Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid tolmu ja prahi leviku vältimiseks tema halduses olevatelt ladustamiskohtadelt, tänavatelt ja teedelt. Silmas pidades õhusaaste kauglevi, mis võib ületada riigipiire, ja piiriülese õhusaaste kauglevi *Genfi konventsiooni* (RT II 2000, 4, 25) nõudeid, on keelatud ehitada korstnaid, millest saasteained väljuvad kõrgemal kui 250 m maapinnast.

Käitise projekteerimisel tuleb arvestada, et saasteaineid välisõhku väljutavad korstnad, ventilatsiooniavad ja -torud oleksid vähemalt 5 m kõrgemal saasteallikast, kuni 50 m kaugusel eluhoonetest ning oleksid täidetud seaduses sätestatud nõuded.

Välisõhu saasteluba ja erisaasteluba on dokumendid, mis annavad seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia saasteaineid paiksest saasteallikast välisõhku ning määravad selle õiguse kasutamise tingimused.

Kui piirkonna välisõhu hinnatud saastatuse tase või seaduse alusel kehtestatud saasteaine heite summaarne piirkogus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa saamise eelisõigus isikul:

- kes toodab energiat olme- või sotsiaalvajadusteks;
- kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on kõige väiksem.

Paikse saasteallika valdaja peab kasutama parimat võimalikku tehnikat, energiasäästlikku tehnoloogiat, keskkonnasõbralikke energiaallikaid ja püüdesaadmeid saasteainete heitkoguste vähendamiseks sedavõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult mõistlik tehtavaid kulutusi ja tekkida võivat kahju arvestades.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Saasteallika valdaja rakendab täiendavaid meetmeid, et vähendada süsinikdioksiidi ja teiste kasvuhoonegaaside, nagu metaani, diämmastikoksiidi, hüdofluorosüsivesinike, perfluorosüsivesinike ja väävelheksafluoriidi heitkoguseid, mis välisõhus akumuleerides võivad põhjustada kliimamuutust. Paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest eralduvate kasvuhoonegaaside summaarse lubatud heitkoguse ja selle jaotuskava kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

Välisõhus leviv müra on inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu ja kahjulik heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad saasteallikad.

- **Müra tekitamine põhjendamatult on keelatud.**
- **Müra piirtase on suurim lubatud müratase, mille ületamisel tuleb rakendada müratõrjeabinõusid.**
- **Müra kriitiline tase on müratase, mille ületamine tekitab ebarahuldava mürasituatsiooni ja põhjustab inimese tugeva häirituse ning mille juures tuleb rakendada abinõusid inimese tervise kaitseks.**
- **Müra taotlustase on müra normtase, mida kasutatakse uuel planeeritaval alal ja olemasoleva müraolukorra parandamiseks.**

Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega. Välisõhus leviva müra normtasemed ning mürataseme määramise ja hindamise meetodid kehtestab sotsiaalminister määrustega.

Müra normtasemete kehtestamisel lähtutakse:

- päevasest (7.00-23.00) ja öisest (23.00-7.00) ajavahemikust;
- müraallikast: auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus, tööstus-, teenindus- ja kaubandusettevõtted, spordiväljakud ja meelelahutuspaigad, ehitustööd, elamute ja üldkasutusega hoonete tehnoseadmed, naabrite müra (olmemüra);
- müra iseloomust: püsiva või muutuva tasemega müra;
- välismüra normimisel: hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse üldplaneeringu alusel:

- I kategooria: looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad;
 - II kategooria: laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandenasutused, elamualad, puhkealad ja pargid valdades ning asulates;
 - III kategooria: segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted);
 - IV kategooria: tööstusala.
- **Välismüra lubatud müra osas tuleb lähtuda Sotsiaalministri määrusest nr 42, Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid toodud arvulistest suurustest.**

Kaubandus- ja teenindusettevõtete, spordiväljakute ja meelelahutuspaikade meelelahutuspaikade tegevusest põhjustatud müra taotlustase on samane tööstusmüra taotlustaseme arvsuurusega uut planeeritavatel aladel.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- **Projekteerimistingimuste määramisel tuleb lähtuda Sotsiaalministri 04.03.2002. a määruses nr 42, Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid toodud arvulistest suurustest.**

Välismüra ja ruumides lubatud müra osas tuleb lähtuda Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrusest nr 42, Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid toodud arvulistest suurustest. Siinkohal on määrusest välja toodud ainult taotlustaseme arvsuurused uutel planeeritavatel aladel:

Liiklismüra (auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus) ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	50	40
II kategooria	55	45
III kategooria	60	50
IV kategooria	65	55

Tööstusettevõtete müra ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	45	35
II kategooria	50	40
III kategooria	55	45
IV kategooria	65	55

10. Elektripaigaldise kaitsevöönd

- **Elektriohutusseadus**

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- **elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid;**

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- *elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, logide, traalide ja võrkudega;*
- *elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd;*
- *elektri-õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 m;*
- *üle 1000-voldise nimipingega elektri-õhuliinide kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti;*
- *elektri-maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi.*

Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus:

- *alla 1 kV pingega liinide korral on 2 m;*
- *kuni 20 kV pingega liinide korral on 10 m;*
- *35–110 kV pingega liinide korral on 25 m;*
- *220–330 kV pingega liinide korral on 40 m.*
- *Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.*
- *Veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest järvedes 100 m kaugusel ning jõgedes 50 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.*
- *Alajaamade ja jaotusseadmete kaitsevöönd. Alajaamade ja jaotusseadmete ümber ulatub kaitsevöönd 2 m kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.*

11. Liinikoridorid kinnisasjal

○ Asjaõigusseadus

Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnovõrke ja -rajatise (tehnorajatise), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Reaalservituut koormab teenivat kinnisasja valitseva kinnisasja kasuks selliselt, et valitseva kinnisasja igakordne omanik on õigustatud teenivat kinnisasja teatud viisil kasutama või et teeniva kinnisasja igakordne omanik on kohustatud oma omandiõiguse teostamisest valitseva kinnisasja kasuks teatavas osas hoiduma. Reaalservituut ei või teeniva kinnisasja omanikku

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud teod, mis on realservituudi teostamisel abistava tähendusega.

Realservituudi seadmiseks on vaja notariaalselt kinnitatud asjaõiguslepingut.

12. Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

o *Elektroonilise side seadus*

Liinirajatis on aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud elektroonilise side võrgu osa, milleks on muu hulgas maakaabel, veekogu põhjas paiknev kaabel, kaablitunnel, kaablikanaliseatsioon, ehitistele ja postidele kinnitatud kaablite või juhtmete kogum koos kommutatsiooni-, jaotus- ja otsustusseadmetega, regeneraator, elektrooniliste sideseadmete konteiner ning raadiosidemast.

Liinirajatised on ka tehnovõrgud ja -rajatised **ehitusseaduse** ning **asjaõigusseaduse rakendamise seaduse** tähenduses; Liinirajatise planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.

Liinirajatise kaitsevöönd on seadusega kindlaks määratud mõõtmetega ala, kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

- **Liinirajatiste kaitsevööndi mõõtmed on – 2 m** liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatisele paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites.

Liinirajatise kaitsevööndis peab kinnisasja omanik või valdaja või seal tegutsev isik kinni pidama järgmistest kitsendustest:

- liinirajatise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu liinirajatiseni, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega liinirajatise saastamist ja korrosiooni;
- veekogus paikneva liinirajatise kaitsevööndis on keelatud teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, logide, traalide ja võrkudega.

Liinirajatise asukoha määramise hõlbustamiseks on liinirajatise omanik kohustatud märgistama liinirajatise asukoha.

Liinirajatise kaitsevööndis on ilma liinirajatise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist:

- ehitada, rekonstrueerida või lammutada hooneid ja rajatise, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ja langetada puid ja põõsaid;
- õhuliinina rajatud liinirajatise puhul sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle 4,5 m;

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

- pinnases paikneva liinirajatise puhul töötada löökmehhanismidega, planeerida pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi;
- veekogus paikneva liinirajatise puhul paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd.
- Liinirajatise kaitsevööndis kasvavate puude okste lõikamise kohustus on maavaldajal, kelle maa peal need puud kasvavad. Sellega seotud kulud kannab liinirajatise omanik, kui tema ja maavaldaja ei ole kokku leppinud teisiti.

Liinirajatise kahjustuste ja vigastuste likvideerimisega seotud kulud kannab nende põhjustamise eest vastutav isik.

13. Surveseadme kaitsevöönd

- *Surveseadme ohutuse seadus*
- *Vabariigi Valitsuse 2. juuli 2002. a määrus nr 213, Surveseadme kaitsevööndi ulatus*

Surveseadmed ja surveseadmestikud jaotatakse järgmistesse liikidesse:

- I liik – surveseadmed, milles on ette nähtud suurema kui 0,5-baarise rõhu tekkimine;
- II liik – seeriaviisiliselt valmistatavad lihtsad surveanumad, välja arvatud tulekustutid;
- III liik – transporditavad surveseadmed, välja arvatud aerosooliballoonid ja hingamisaparaatide gaasiballoonid;
- IV liik – aerosooliballoonid, välja arvatud aerosooliballoonid, mille maht on väiksem kui 50 milliliitrit, metallist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 1000 milliliitrit, kaitsva kattega klaasist või mitteküllustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 220 milliliitrit, ja kaitsva katteta klaasist või küllustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 150 milliliitrit;
- V liik – plahvatus- või tuleohtliku, väga tuleohtliku, eriti tuleohtliku, mürgise või väga mürgise vedeliku anumad ja torustikud, milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök, samuti muud surveseadmed, mis ei kuulu I–IV liiki.

Surveseadme kaitsevöönd on surveseadet, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Surveseadme kaitsevööndis peab hoiduma tegevustest, mis võivad kahjustada surveseadet, sealhulgas ei tohi:

- tõkestada juurdepääsu surveseadmele, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid;
- surveseadme omaniku loata ehitada, teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, ladustada ja teisaldada raskusi ning organiseerida ülesõite või teha muid surveseadme ohutust mõjutada võivaid töid.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Maa-aluste soojustorustike kaitsevöönd. Maa-aluste soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid ja horisontaaltasand, kaitsevööndi ulatus on:

- alla 200 mm läbimõõduga torustiku korral 2 m;
- 200 mm ja suurema läbimõõduga torustiku korral 3 m.

Maapealsete soojustorustike kaitsevöönd. Maapealsete soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid, kaitsevööndi ulatus:

- aurutorustikul töö rõhul üle 16 baari on 10 m;
- aurutorustikul töö rõhul 16 baari ja alla selle on 5 m;
- veetorustikul töö rõhul üle 6 baari on 5 m;
- veetorustikul töö rõhul 6 baari ja alla selle on 2 m.

Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate rajatiste ja hoonete kaitsevöönd. Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate drenaažitorude, jaotuskambrite, pumbamajade, mõõtesõlmede ning reguleeripunktide rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub välisseina äärmistest punktidest 2 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaalide vahel.

- Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu kaugküttevõrgule, rajada alalisi ehitisi, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid ning teha muid tegevusi, mis võivad kahjustada kaugküttevõrgu konstruktsioone;
- Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrquettevõtja loata teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetoide, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustoide, paigaldada täiendavaid kommunikatsioone, teha ehitustoide, püstitada ajutisi ehitisi, rajada parkimisplatse, ladustada ja teisaldada materjale, organiseerida ülesõite, paigaldada kinnisasja omaniku või valdaja ehitust läbivates kaugküttevõrgu tehnilistes koridorides täiendavaid kommunikatsioone ja teha ümberehitusi.

Kanaliseerimise-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektri kaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse on vähimad kaugused kaugküttevõrgu välispinnast kommunikatsiooni välispinnani:

- ristumisel 0,2 m;
- paralleelsel kulgemisel 1 m.

Maapealsete vedelkütusetorustike kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub torustiku välisseina äärmistest punktidest 5 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaaltasandite vahel.

14. Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded ja pumplate kujad

- Surveseadme ohutuse seadus
- Veeseadus

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

○ Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus

Reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise (edaspidi *kanalisatsiooniehitis*) kohta on kehtestatud veekaitsenõuded.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi *ie*);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Kuja käesoleva määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

- ***Reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakud jõudlusega üle 10 000 ie kuja on 200 m***
- ***Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja ulatus sõltub reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast. Kui vooluhulk on kuni 10 m³/d, peab kuja olema 10 meetrit; kui vooluhulk on üle 10 m³/d, peab kuja olema 20 meetrit.***
- ***Purgimissõlme kuja peab olema 30 meetrit.***

Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida heitvett, mis sisaldab:

- põlemis- ja plahvatusohtlikke aineid;
- torustikele kleepuvaid või ummistusi tekitavaid aineid;
- inimestele ja keskkonnale ohtlikke mürkaineid;
- radioaktiivseid aineid;
- keskkonnaohtlikku bakterioloogilist reostust;
- biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid aineid;
- bioloogiliselt raskesti lagundatavaid keskkonnaohtlikke aineid.

Omapuhasti rajamisel arvestatavad nõuded:

- ***omapuhasti kuja on vähemalt 10 m (v.a septikul);***
- ***septiku kuja on vähemalt 5 m;***
- ***omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisasid;***
- ***omapuhasti peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu.***

Heitvee pinnasesse juhtimine. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse alasid, mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi- või liivsavikiht filtratsioonimooduliga

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

0,0001-0,005 m ööpäevas ja alasid, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Heitvett kuni 50 m³ ööpäevas võib pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele, immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m, kui juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning ei ole põhjavee reostumise ohtu.

Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m.

Heitvee pinnasesse juhtimise tingimused (hulk pindalaühiku kohta, reostusnäitajate lubatavad piirväärtused jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

Kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse on ebamajanduslik ning ei ole põhjavee reostumise ohtu, võib heitvett immutada pinnasesse, v.a veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui 50 m selle välispiirist, järgmistes kogustes:

- 10–50 m³ ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist;
- kuni 10 m³ ööpäevas pärast reovee mehaanilist puhastamist.

Kanalisatsiooni kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad peavad vastama Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud nõuetele.

15. Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd

○ Veeseadus

Lähtutakse ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukavast, mille järgi hakkab toimuma kogu edasine tegevus selles valdkonnas.

- ***Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul 50 m raadiuses ümber puurkaevu või 50 m kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja 50 m raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude.***
- ***Juhul kui veehaarde projektikohane tootlikkus on suurem kui 500 m³/d ja hüdrogeoloogilised tingimused on keerulised või põhjavesi on nõrgalt kaitstud, võib asukohajärgne riiklik keskkonnateenistus nõuda põhjaveehaarde sanitaarkaitseala piiride määramist hüdrogeoloogiliste arvutuste tulemusel. Juhul kui arvutustega saadakse 200 m suurem sanitaarkaitseala ulatus, võidakse piirid ja neis nõutavad majandustegevuse kitsendused kehtestada ala planeeringuga seaduses ettenähtud korras või veehaarde omaniku ja huvitatud isikute omavaheliste lepingutega.***
- ***Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse põhjaveekihi alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks.***

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud majandustegevus, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine, heintaimede niitmine ja veeseire. Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel.

16. Kütusetanklate sanitaarkaitsetsoon

Keskkonnakaitsealased normatiivid naftasaadustega seotud rajatistele kehtestavad, et ehitatava või rekonstrueeritava laadimisplatsi, hoidla või tankla täitmis- ja tuulutusavad ja tankimisseadmed ei tohi olla lähemal kui **50 meetrit** elamutest, haiglatest, koolidest, koolieelsetest lasteasutustest, hooldeasutustest ja teistest ühiskondlikest hoonetest (välja arvatud tankla juurde rajatud kaubandus- ja teenindusasutused).

Tiheasustusega paikades, arvestades kohalikke tingimusi ja eripära, võib nimetatud nõudest teha erandeid riiklik keskkonnateenistus. Keskkonnaministri 26. juuli 1999. a määrusega nr 73 on eespool toodud normatiivid kehtetuks tunnistatud.

Kuna aga uusi normatiive ei ole kehtestatud, on soovitatav jälgida varasemas määruses nimetatud vahemaad. Lisaks tuleb lähtuda "Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitse nõuetest".

Kui laadimisplats, hoidla või tankla on rajatud või soovitakse rajada lähemale kui **200 m** veekogu keskmise veetaseme piirist, tuleb asukoht täiendavalt kooskõlastada Keskkonnaministeeriumiga.

17. Naftasaaduste hoidmine

- Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a, määrus nr 172 **Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitse nõuded**

Hoidmisehitis on:

- Naftasaaduste mahuti, mille maht on üle **3 m³** ;
- Üle **3 m³** mahuga naftasaaduste mahuti koos torustike ja seadmetega;
- Üle **3 m³** mahuga naftasaaduste mahuti koos torustike ja seadmetega ning laadimis- või tankimisplatsiga.

Hoidmisehitise asukoha valikul eelistatakse alasid:

- kus põhjavesi on reostuse eest keskmiselt või hästi kaitstud;
- kus hoidmisehitis jääks asulast valdavate tuulte suhtes alla-tuult;
- mida ei ohusta üleujutused;
- mida kasutatakse tootmismaana.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Kuja on naftasaaduste hoidmisehitise mahuti välispinna või selle täitmis- või tühjendusava lubatud kõige väiksem kaugus suurõnnetuse ohuga ettevõttest, sanitaarkaitsealata kaevust ja tsiviilhoonest, v.a naftasaaduste hoidmisehitise teenindamisega seotud hoone.

Naftasaaduste hoidmisehitiste kujad:

Hoidmisehitise suurus

Kuja m

väike hoidmisehitis –
maht on 3 kuni 10 m³

vähemalt 25 m

keskmine hoidmisehitis –
maht on üle 10 m³ ja kuni
5000m³

vähemalt 50 m, kui hoidmisehitise mahuti maht on
kuni 1000 m³ ;
vähemalt 100 m, kui hoidmisehitise mahuti maht
on üle 1000 m³

Hoidmisehitise tohib rajada veehaarde sanitaarkaitsealasse või suurõnnetuse ohuga ettevõtte territooriumile, kui hoidmisehitis teenindab ainult veehaaret või suurõnnetuse ohuga ettevõtet.

18. Maantee kaitsevöönd

- **Teeseadus**
- **Teede- ja sideministri 28. septembri 1999. a määrus nr 55, Tee projekteerimise normid ja nõuded**
- **Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 59, Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded (RTL 1999, 155)**

Tee on maantee, tänav, jalgtee ja jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis. Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks. Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik maantee ja tänav.

Maantee projekteerimisel tuleb arvestada selle liigiga.

Teeseaduse kohaselt liigitatakse teed:

- **avalikult kasutatavateks teedeks,**
- **erateedeks**

Avalikult kasutatavad teed on:

- **riigimaantee; (põhimaanteed; tugimaanteed; kõrvalmaanteed)**
- **kohalik maantee;**
- **tänav**

Käesolevate normide rakendamine on kohustuslik maanteede projekteerimisel. Maantee on väljaspool valdu, aleveid ja alevikke paiknev rajatis sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.

Riigimaanteed on:

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd.

Maanteeäärseid vööndid

Vööndi nimi	Mõju tase	Elukeskkonna iseloomustus	Võimalused majanduslikuks kasutamiseks
A. Tehnoloogiline	Õhk ja pinnas on saastunud. Maastik on täielikult ümberkujundatud.	Inimese pikaajaline viibimise vööndis võib olla nende tervisele kahjulik.	Maantee kaitseistandikud, tehnovõrgud.
B. Sanitaarkaitse	Õhusaaste ületab perioodiliselt lubatud piirkontsentratsiooni, pinnase saastamine võib arvestusliku perioodi lõpuks saavutada lubatud piirkontsentratsiooni. Maastik on tunduvalt muutunud.	Inimese elamine ja puhkamine on tervisele ohtlik.	Tootmisobjektid kooskõla sanitaarnormidega. Lubatud osaliselt põllundus (v.a vilja ja marjaistandikud, juurviljade kasvatamine).
C. Mõju	Esineb õhusaastefooni ületamise üksikjuhtumeid. Hüdroloogia, mikrokliima üksikute näitajate muutmine: taimestiku ja loomastiku muudatused.	Sobib elamiseks, arvestades elukeskkonna taseme langemisega.	Piiratud võimalused puhke-, ravi- ja kultuuriasutuste paigutamiseks.

Maanteeäärsete vööndite ulatus

Vööndi nimi	Vööndi piiri horisontaalkaugus sõidutee servast, m			
	Maantee klass			
	Kiirtee ja I	II	III	IV ja V
A. Tehnoloogiline vöönd	30	20	12	6
B. Sanitaarkaitse vöönd	300	200	200	60
C. Mõjuvöönd	3000	2000	1500	300

Riigimaantee (põhimaanteed, tugimaanteed ja kõrvalmaanteed) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50m.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20m kuni 50m.

Eratee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 10m kuni 50m.

Tänav kaitsevööndi laius on tema piirist kuni 10m, vööndi laius nähakse ette detailplaneeringus.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmärke ja muid liikluskorraldusvahendeid või eemaldada nendelt katteid;
- teha teel ilma ehitusloata teehoiutöid, samuti mis tahes teehoiuväliseid töid, paigutada sinna töövahendeid, materjale jms;
- tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel;
- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikke;
- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara või maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lage raiet;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuväliseid töid.

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.

Kõik teel ja tee kaitsevööndis kavandatavad teehoiuvälised ja teehoiutööd tuleb tee omanikul kooskõlastada nende projekteerimise ajal Maanteeametiga, kohaliku Teedevalitsuse ja omavalitsusega.

Tee kaitsevööndi maa omanik või kasutaja on kohustatud:

- hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

19. Lennuvälja kaitsevöönd

o Lennundusseadus

Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbrus on maa-ala lennuvälja ja kopteriväljaku ümber, millele asuvatele ehitistele kehtestatakse ohutu lennuliikluse tagamise eesmärgil kõrguspiirangud ning kus reguleeritakse lennuliiklust mõjutada võivat muud inimtegevust.

Lähiümbruse määratlemise eesmärk on lennuvälja või kopteriväljaku käitamisega ning lennundustegevusega kaasnevate riskide maandamine, lennuohutuse tagamine ja elanike kaitse.

Lähiümbrus koosneb takistuste piirangupindade kogumist ja kaitsevööndist.

Takistuste piirangupind on lennuvälja või kopteriväljaku ümber olev õhuruumi osa, milles tagatakse saabuvate ja väljuvate õhusõidukite ohutu lennutegevuse korraldamine. Takistuste piirangupindade projektsioonid maapinnal moodustavad lennuvälja või kopteriväljaku lähiümbruse.

Kaitsevöönd on lennuvälja sihtotstarbelise toimimise ja häireteta lennuliikluse tagamiseks ning lennuväljalt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, kus kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Lennuvälja kaitsevöönd moodustab riskülikujukujulise ala, mis ulatub 150–500 meetrini lennuraja telgjoonest mõlemale poole ja 600–2300 meetrini lennuraja lävedest lähenemisalade suunas.

Lähiümbruse mõõtmed ning kõrguspiirangud sõltuvad lennuvälja ja kopteriväljaku klassist, lennuraja pikkusest, lennutegevuse laadist ning lennuvälja varustatusest lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmetega. Täpsed lähiümbruse ulatused ning kõrguspiirangud määratakse käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korra kohaselt, arvestades lennuvälja või kopteriväljaku klassi, lennuraja pikkust, lennutegevuse laadi ning lennuvälja varustatust lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmetega.

Lennuvälja ja kopteriväljaku lähiümbruse takistuste piirangupindade mõõtmed ja kõrguspiirangud kehtestab Vabariigi Valitsus.

Lennuvälja, kopteriväljakut, selle lähiümbrust ja maapinnast üle 45 m kõrgust ehitist hõlmavad detailplaneeringud peab kohalik omavalitsus kooskõlastama Lennuametiga. Lennuametil on õigus enne detailplaneeringu kooskõlastamist teha detailplaneeringule aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse ekspertiis.

Lennuvälja, kopteriväljaku või maapinnast üle 45 m kõrgusega ehitise ehitusloa saamiseks esitatav ehitusprojekt peab olema Lennuameti poolt heaks kiidetud. Lennuametil on õigus teha talle heakskiitmiseks esitatud ehitusprojektile aeronavigatsiooni, lennuliikluse ja lennuohutuse kohta ekspertiis. Lennuamet määrab ehitusprojekti heakskiitmisel kindlaks lennuväljal või kopteriväljakul lubatava lennutegevuse, mis kantakse nii ehitusloale kui ka ehitise kasutusloale.

Nähtavat laserkiirgust tekitavate seadmete kasutamine kuni 18 500 m kaugusel sertifitseeritud lennuvälja või kopteriväljaku viitepunktist tuleb kooskõlastada Lennuametiga.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Lennuametiga tuleb kooskõlastada ka selliste ehitiste, mis eraldavad märgatavates kogustes gaasi, suitsu, veeauru või halvendavad mingil muul viisil nähtavust lennuvälja lähiümbruses, ehitusprojektid ja lennuvälja lähiümbruses asuvate prügilate, loomafarmide, kala- ja lihatöötlemisettevõtete ehitusprojektid.

Tuulegeneraatorite ja tuuleparkide detailplaneeringud ning ehitusprojektid tuleb kooskõlastada Lennuameti, Kaitseministeeriumi ja Politsei- ja Piirivalveametiga. Lennuametil, Kaitseministeeriumil ja Politsei- ja Piirivalveametil on õigus 30 päeva jooksul esitada põhjendatud vastuväiteid detailplaneeringule või ehitusprojektile. Detailplaneeringuga väljastatud projekteerimistingimused kehtivad kaks aastat.

Lennuvälja kaitsevööndis keelatud tegevused:

Lennuvälja kaitsevööndis asuva kinnisasja valdaja ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada lennuvälja sihtotstarbelist kasutamist, halvendada lennuvälja seisundit ega ohustada liiklust.

Lennuvälja kaitsevööndis hooldatakse metsa ja muud puittaimestikku vastavalt Lennuameti poolt kinnitatud hoolduskavale.

Lennuvälja kaitsevööndis on keelatud:

- 1) uue jäätmekäitluskoha rajamine, kus tehakse jäätmete taaskasutuse või kõrvaldamise toiminguid, milleks ehitise olemasolu ei ole vajalik;
- 2) kalatööstuse ja muu loomsete jäätmetega seotud tööstuse rajamine;
- 3) kala-, linnu- ja loomakasvatusefarmi rajamine;
- 4) viljapõldude, viljakuivatusite, puuvilja- ja marjaistanduste rajamine ning muude lindude massilisi toiterändeid põhjustavate põllumajanduslike tegevuste kavandamine;
- 5) suurõnnetuse ohuga ettevõtte asumine;
- 6) ohtlike kemikaalide ja lõhkematerjali tootmine ning ladustamine;
- 7) auru- ja saasteainete väljutamisega seotud tootmisteggevus;
- 8) lõhketööd ja maavarade kaevandamine;
- 9) uute metsaistanduste rajamine, metsaraie või muud oluliselt looduskeskkonda muutvad tööd ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 10) planeerimis- ja ehitusteggevus ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 11) põlevmaterjalide ladustamine üle 3000 kuupmeetri ilma Lennuametiga kooskõlastamata;
- 12) seadmete paigaldamine, mille töö võib segada lennujuhtimis- ja raadionavigatsiooniseadmete tööd;
- 13) uute elamurajoonide ja ühiskasutusega hoonete ehitamine (näiteks koolid, lasteaiad, haiglad ja ärihooned).

Lennuvälja kaitsevööndis takistuste piirangupinna tagamiseks annab kinnisasja omanikule nõusoleku metsa raadata keskkonnaminister või tema volitatud isik, arvestades Lennuameti või vastava lennuvälja omaniku või käitaja kirjalikku põhjendatud seisukohta ja kaitsevööndi hoolduskava.

Kui kaitsevööndis kasvav mets takistab lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust ega taga takistustevaba piirangupinda ning kinnisasja omanik keeldub taotlemast metsa raadamiseks nõusolekut ja metsa raadamast, samuti juhul, kui lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikku nähtavust takistab muu puittaimestik, mis ei ole metsa metsaseaduse tähenduses, ja kinnisasja omanik keeldub seda puittaimestikku raiumast, on lennuvälja omanikul või käitajal õigus pöörduda seisukoha saamiseks Lennuameti poole.

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Kui Lennuamet hindab metsa raadamise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on Lennuametil õigus nõuda kinnisasja asukohajärgselt keskkonnateenistusest metsa raadamiseks nõusoleku andmist lennuvälja omanikule või käitajale. Kui Lennuamet hindab muu puittaimestiku likvideerimise lennuliikluse ohutuse tagamiseks vajalikuks, on lennuvälja omanikul õigus see puittaimestik likvideerida.

Lennuliikluse ohutuse tagamiseks lennuvälja kaitsevööndis metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise korral on kaitsevööndis asuva kinnisasja omanikul õigus lennuvälja omanikult või käitajalt nõuda varalise kahju hüvitamist.

Kaitsevööndis asuva metsa raadamise või muu puittaimestiku likvideerimise ulatus, maht ja liik määratakse hoolduskavas, milles võimaluse korral arvestatakse metsaomaniku huvidega.

20. Vaba läbi- ja juurdepääsu tagamine

○ Looduskaitseseadus

- Rapla vallas on vaba juurdepääs kallasradadele tagatud maanteedel ja jõgedel, ojadel jm ristumiskohtadel
- Vallavalitus peab vajadusel läbirääkimisi kinnistute omanikega, ning parema lahendi leidumisel märgistab läbipääsu koha ning teavitab sellest valla lehes.

21. Tuleohutusnõuded

- Siseministri 8. septembri 2000. a määrus nr 55 **Tuleohutuse üldnõuded**
- **Metsaseadus**
- Keskkonnaministri 15. juuni 1998. a määrus nr 46 **Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine**
- Vabariigi Valitsuse 27. oktoobri 2004. a määrus nr 315 **Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded**

Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest krundil lasub selle omanikul ja valdajal. Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalile ning tuletõrje-veevõtukohtadele hoitakse vaba ning aastaringelt kasutamiskõlblikus seisukorras. Objekti territoorium tuleb hoida alaliselt puhas

põlevmaterjali jäätmetest. Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsvusega ehitise välisseinas olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt 2 meetri kaugusel.

Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab tuletõrje- ja päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

ümbersõiduvõimalust näitav viit. Valda või muu tiheasustusega kohas tänava läbisõiduks sulgemisel rohkem kui üheks ööpäevaks informeerib tänava sulgemisloa saanud isik sellest viivitamatult häirekeskust.

Territooriumil ei tohi:

- ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskuja alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- sõita sädemepüüdjaga mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2 m objekti territooriumi välispiirist;
- valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- põletada kulu, välja arvatud Keskkonnaministri 15.06.1998. a määruses nr 46 Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine (RTL 1998, 216/217, 854) kehtestatud juhtudel ja korras.

Vajadusel tuleb need maaalad munitsipaliseerida inimeste ja nende vara turvalisuse ning valla arengu huvides.

Tule leviku takistamiseks põlevalt hoonelt teistele hoonetele eraldatakse hooned üksteisest tuleohutuskujadega

Ehitistevahelised minimaalsed tuleohutuskujad

Ehitise tulepüsivusklass	TP1	TP2 uja TP3
TP1	6m	8m
TP2 ja TP3	8m	10m

Märkused:

- Kui hoone loetakse kuuluvaks kolmandasse tuleohutusklassi (vt EPN 10.2), tuleb tuleohutuskuja sellest hoonest suurendada 50% võrra; Tulemüüri olemasolul tuleohutuskuja ei normeerita.
- Tulepüsivusklassi TP1 kuuluv ehitist tuleb püstitada kinnistu piirist vähemalt 3 m ja klassidesse TP2 või TP3 kuuluv ehitist vähemalt 5 m kaugusele.

22. Kodanikukaitse ja päästeala

- Hädaolukorra seadus
- Päästeseadus

Lühikokkuvõte olulisematest planeerimist ja ehitamist mõjutavatest kitsendustest

NB! Antud tekst refereerib ajas muutuvat seadusandlust, õigusaktide loetelu ei ole täielik. Vastava õigusakti kehtiva redaktsiooni ja täpse sõnastuse ning lisatingimuste teadasaamiseks lugeda Elektroonilisest Riigi Teatajast (www.riigiteataja.ee).

Hädaolukord on sündmus või sündmuste ahel, mis ohustab paljude inimeste elu või tervist või põhjustab suure varalise kahju või suure keskkonnakahju või tõsiseid ja ulatuslikke häireid elutähtsa teenuse toimepidevuses ning mille lahendamiseks on vajalik mitme asutuse või nende kaasatud isikute kiire kooskõlastatud tegevus.

Eriolukorra juht, eriolukorra tööde juht või muu eriolukorra juhi või eriolukorra tööde juhi määratud isik võib siseneda eriolukorra piirkonnas valdaja nõusolekuta tema valduses olevale kinnisasjale, ehitisse või ruumi, sealhulgas avada uksi, väravaid või kõrvaldada muid takistusi, kui see on vajalik eriolukorra väljakuulutamise põhjuseks oleva hädaolukorra lahendamiseks.

Eriolukorra juht või eriolukorra tööde juht võib otsustada eriolukorra piirkonnas valdaja nõusolekuta tema kinnisasjal, ehitises või ruumis eriolukorra tööde tegemise, sealhulgas teha lammutustöid, maha raiuda puid ja tõkestada veekogusid.

Kui valdaja isik on tuvastatav, tuleb teda esimesel võimalusel teavitada piiratud või tähistatud kinnisasjale, ehitisse või ruumi sisenemisest või valduses eriolukorra tööde tegemisest. Piiratud või tähistatud kinnisasjale, ehitisse või ruumi sisenemise kohta, kui sellega kaasnes valduses oleva vara kahjustamine, samuti valduses eriolukorra tööde tegemise kohta koostatakse protokoll.

Vabariigi Valitsus, eriolukorra juht, eriolukorra tööde juht või eriolukorra juhi määratud ametiisik võib kohustada isikut eriolukorra piirkonnast või selle osast lahkuma ning keelata tal eriolukorra piirkonnas või selle osas viibimise, kui see on vajalik eriolukorra väljakuulutamise põhjuseks olnud hädaolukorra lahendamiseks (viibimiskeeld). Võimaluse korral tuleb säilitada isiku juurdepääs tema elu- või tööruumile.

Päästetöö juht või demineerimistöö juht võib võtta vett, liiva, kruusa ning muid päästetööks või demineerimistööks vajalikke aineid, materjale, seadmeid ja abivahendeid, kui see on vältimatult vajalik päästetööks või demineerimistööks ning muud võimalused asja sundkasutamiseks puuduvad või oleksid ebamõistlikult koormavad.

Päästeasutus võib valdaja nõusolekuta tema kinnisasjal, ehitises või ruumis teha lammutustöid, kaevetöid, maha raiuda puid, teha tõkestustuld, tõkestada kraave, ojasid või jõgesid ning teha muid samalaadseid vajalikke tegevusi, kui see on vältimatult vajalik päästetööks.

Territooriumil ei tohi:

- ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskaja alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- sõita sädemepüüdjaga mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2 m objekti territooriumi välispiirist;
- valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- põletada kulu, välja arvatud keskkonnaministri 15. juuni 1998. a määruses nr 46 «Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine» (RTL 1998, 216/217, 854) kehtestatud juhtudel ja korras.